

NuHu Bagoly Klub

1. Hulladékhirarchia

Urbán Csilla

2018. 02. 14.

HUMUSZ
szövetség

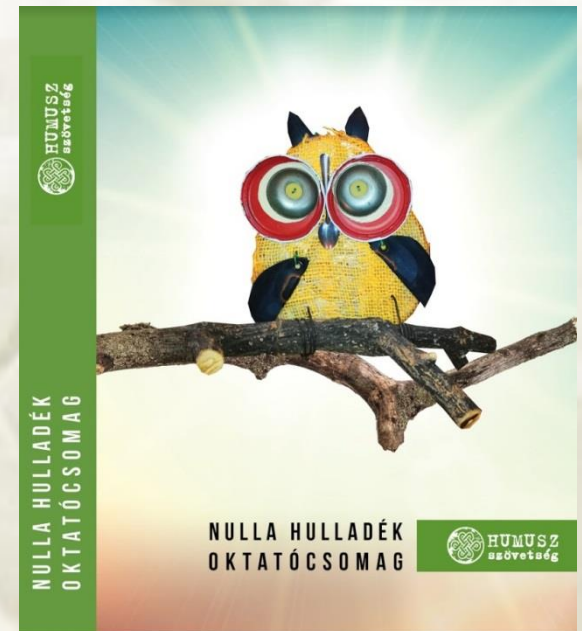
NuHu Bagoly Klub

» Földművelésügyi Minisztérium
(www.szelektalok.hu) támogatása

» 6 alkalom

» Oktatócsomag (március)

» Foglalkoztató füzet (március)

Tanácsot adunk

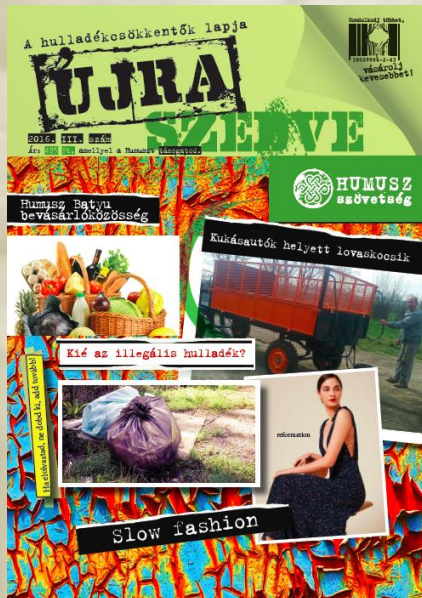
- » Lakossági tanácsadó irodát működtetünk.
- » Két évtizede szervezünk lakossági előadásokat hulladékos, környezetvédelmi és fogyasztási témákban. Pl. Zöld Kalandozások, komposztképzés

HUMUSZ
szövetség

Szemléletet formálunk

- » Tömegrendezvényeken tanácsadó standunkkal jelenünk meg.
- » Kiadványainkkal, tematikus honlapjainkkal, szervezeti kommunikációnkkal a széleskörű szemlélet-formálást és tájékoztatást célozzuk.

Oktatunk

- » Oktatóközpontunkban az óvodás, általános és középiskolás diákok, továbbá egyetemi, főiskolai hallgatók számára egyaránt tartunk foglalkozásokat.
- » Szabaduló szoba gimnazistáknak
- » Iskolai Közösségi Szolgálat

Közreműködünk a szabályozási keretek kidolgozásában

- » A helyi önkormányzatokkal közös fenntartható hulladékgazdálkodási projekteket tervezünk (NUHU Karta).
- » A Humusz szakértői, tanácsadói minőségben évek óta részt vesz a hulladékos jogszabályok társadalmi egyeztetésében, és egyéb ágazati kérdésekkel is foglalkozunk.

HUMUSZ
szövetség

Játék

» Bemutatókozás

» Bingó

HUMUSZ
szövetség

A hulladékproblémáról

MADÁR

KUTYA

LÓ

EMBER

TROLLFÉSZ.HU

KERESD AZ IGAZIT! - TROLLFÉSZ.HU

Itt emberek élnek....

...itt pedig állatok!

HUMUSZ
szövetség

A hulladékproblémáról

- Környezeti vonatkozások:
 - » az erőforrások pazarlása,
 - » környezet szennyezése, CO2 kibocsátás
- Gazdasági vonatkozások:
 - » "Zöld" adók: lerakási járulék, termékdíj
 - » Hulladékgazdálkodás költsége
- Társadalmi vonatkozások:
 - » Egészségügyi problémák, kiszolgáltatottság
 - » munkahely

Újfajta szemlélet a termelésben és fogyasztásban!

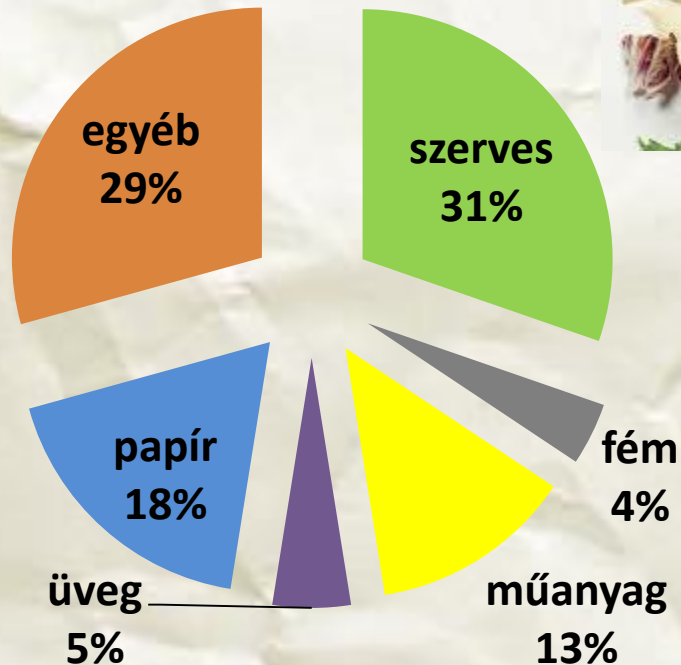
HUMUSZ
szövetség

Mi a hulladék?

- „bármely anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles
- „Az az anyag (elhasznált termék, maradvány, leválasztott szennyező anyag, szennyezett, kitermelt föld), amely az ember termelő-fogyasztó tevékenysége folyamán keletkezik, és amelyet adott műszaki, gazdasági és társadalmi feltételek mellett tulajdonosa sem felhasználni, sem értékesíteni nem tud, illetve nem kíván, és ezért a kezeléséről (a környezet szennyezésének megelőzése érdekében) gondoskodni kell.”
- „A hulladék: rosszul hasznosított nyersanyag.”

Mi van a kukában?

HUMUSZ
szövetség

Mi van a kukában?

- » A TSZH 15-20%-a elkerülhető!
 - Megelőzés: vásárlási szokások, betétdíj, kötelező visszavétel,
 - újrahasználat, közösségi rendszerek, öködesign, a fogyasztás
 - racionalizálása, a reklám korlátozása
- » A TSZH harmada szervesanyag!
 - Komposztálás (házi), biogáz
- » A TSZH harmada hasznosítható!
 - Elkülönített gyűjtés, anyaghasznosítás, a feldolgozó kapacitás bővítése,
 - helyi megoldások, újrahasznosított termékek piaci támogatása

Hulladékhierarchia

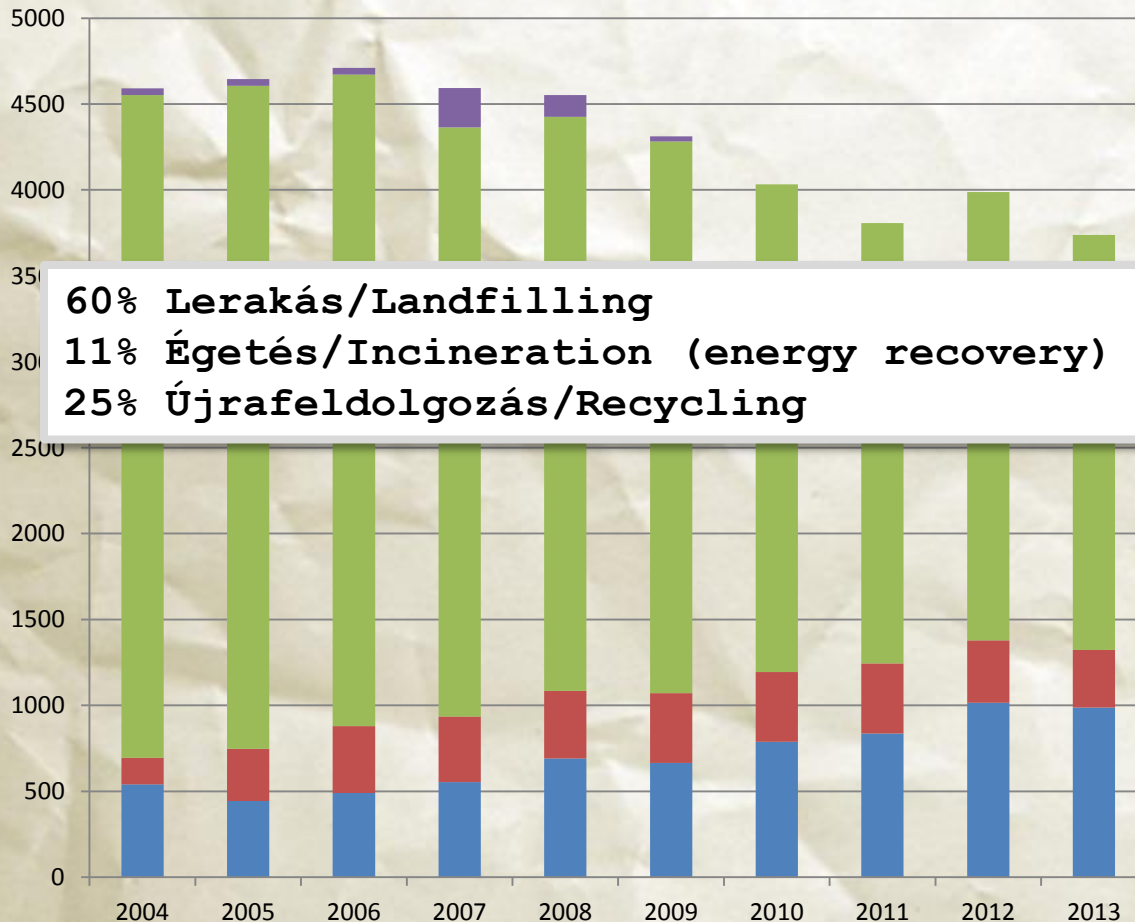
Hulladékos hierarchia

Hulladékstátusz!

A települési hulladék kezelése

(000 t)

60% Lerakás/Landfilling

11% Égetés/Incineration (energy recovery)

25% Újrafeldolgozás/Recycling

2014:

385 kg/fő/év

> 1 kg/nap

■ Egyéb/Other

■ Lerakás/Landfilling

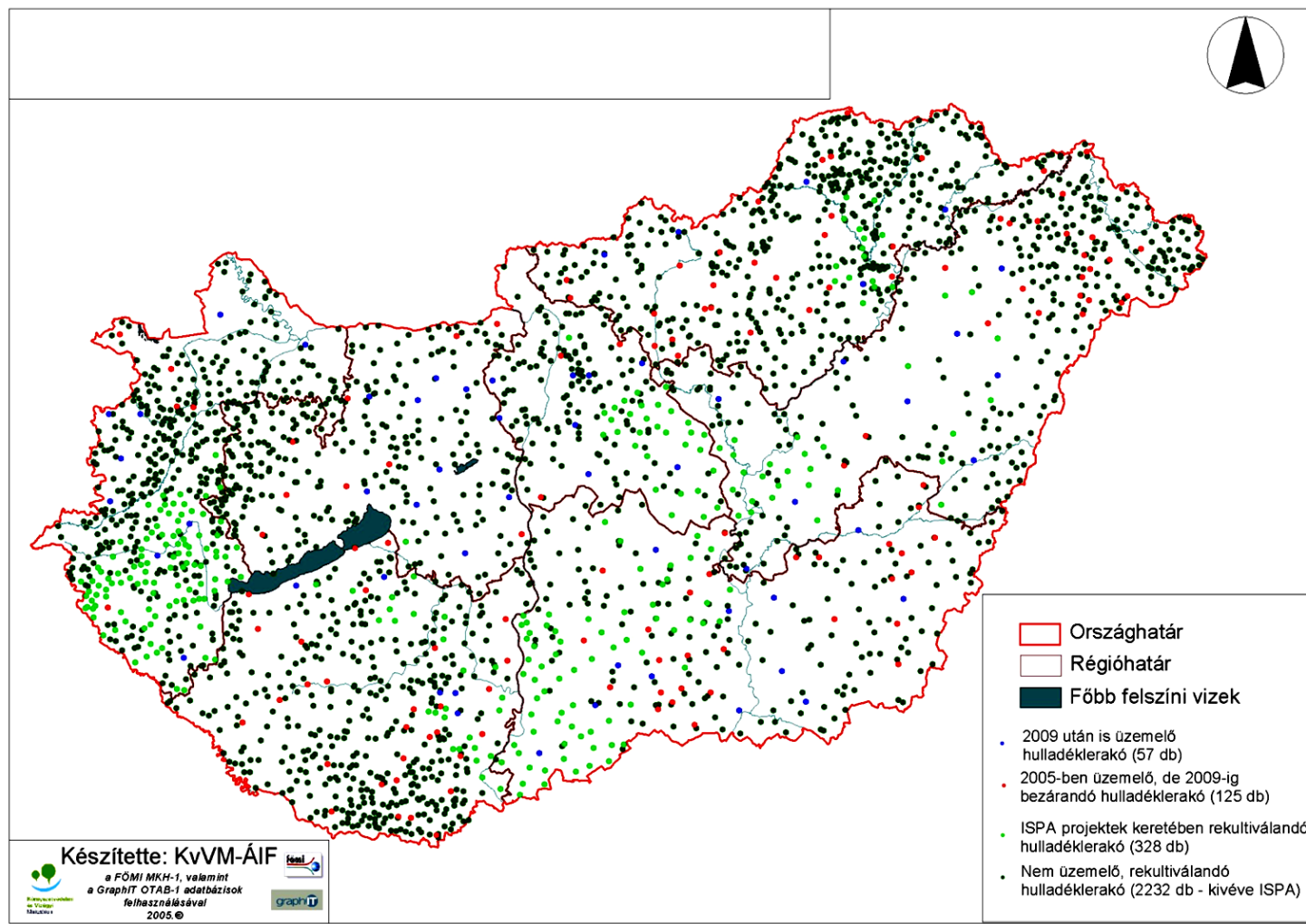
■ Energetikai Hasznosítás/
Energy recovery

■ Újrafeldolgozás,
komposztálás/
Recycling, Composting

60%

Lerakás: „előtte – utána”

11%

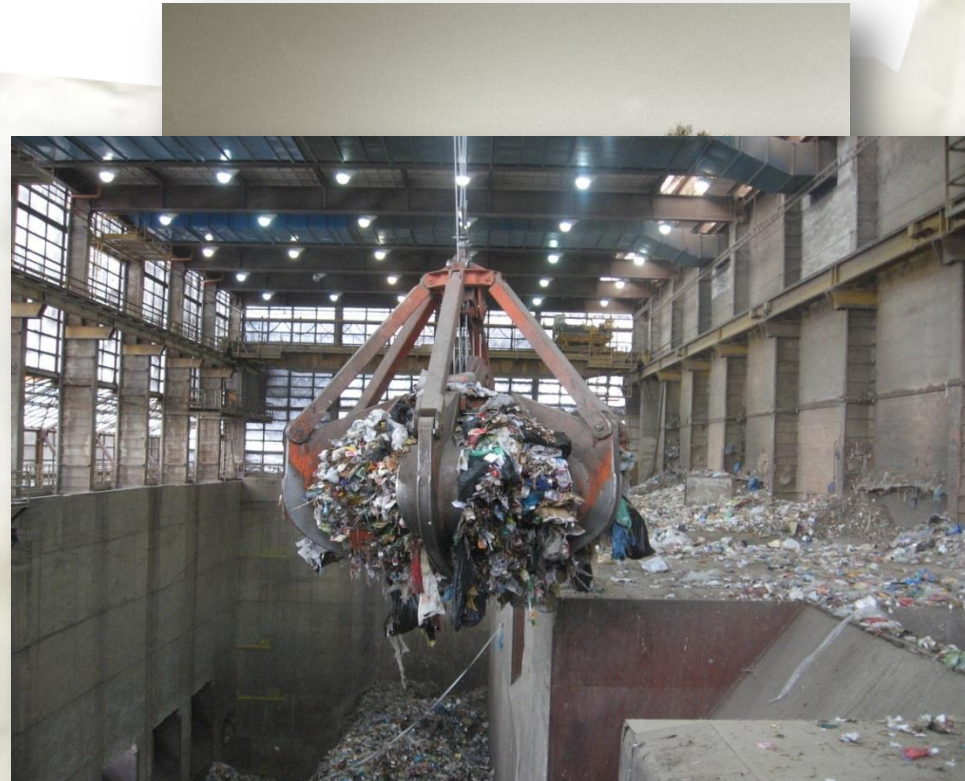
Az igazi megoldás??

HUMUSZ
szövetség

Égetés

- » Modellezhetetlen
- » Energetikai hasznosítás és az uniós források
- » Levegő-szennyezés
- » NIMBY-szindróma

HUMUSZ
szövetség

25%

Újrafeldolgozás

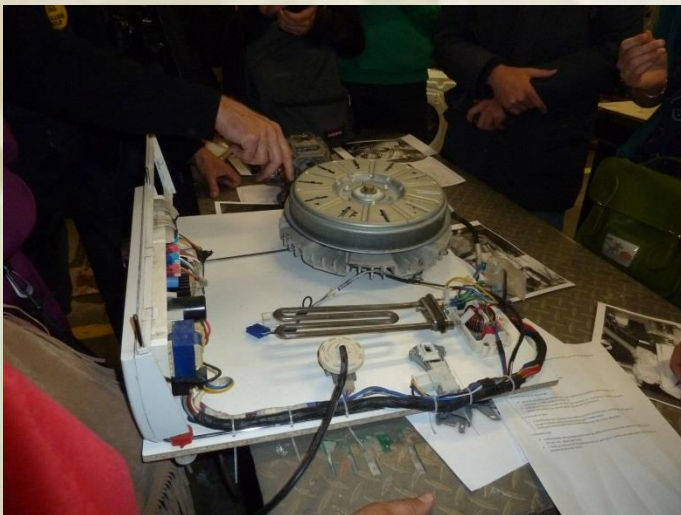
- » Downcycling vs upcycling
- » Uniós célszámok
- » Valóban körforgás?

HUMUSZ
szövetség

Újrahasználat

- » Keverik a fogalmat az újrahasznosítással
- » Célszámokban: újrahasználatra való előkészítés
- » Újrahasználati központok (lomok)
- » Használt cikkek kereskedelme

HUMUSZ
szövetség

Szerves hulladékok

- » 2016-ig 820 000 tonnára kell csökkenteni a lerakókra/égetőkbe kerülő mennyiséget
- » komposztálás (házi, közösségi, beltéri)
- » energetikai hasznosítás (biogáz, égetés)

HUMUSZ
szövetség

Megeelőzés?

- 0%

» Törvényben szerepel, de számszerűsítve nincsen

Játék

- » Mielőtt megnéznétek az adatokat, próbáljátok meg kitalálni, hogy
 - » - melyik országokban termelték a legtöbb, illetve legkevesebb hulladékot;
 - » - mely országok járnak élen az újrafeldolgozás terén.

A te

ese

	1995	2000	2004	2008	2011	2014	change (%) 1995-2014
EU-28	:	521	511	520	496	475	:
EU-27	473	523	513	521	497	475	0
Belgium	455	471	485	479	456	435	-4
Bulgaria	694	612	599	599	508	442	-36
Czech Republic	302	335	279	306	320	310	3
Denmark	521	610	620	741	781	759	46
Germany	623	642	587	589	614	618	-1
Estonia	371	453	445	392	301	357	-4
Ireland	512	599	737	718	617	586	14
Greece	:	412	436	458	503	510	:
Spain	510	658	600	551	485	435	-15
France	475	514	519	541	538	511	8
Croatia	:	262	304	415	384	387	:
Italy	454	509	540	552	529	488	7
Cyprus	595	628	684	728	683	626	5
Latvia	264	271	318	345	350	281	6
Lithuania	426	365	373	428	442	433	2
Luxembourg	587	654	679	697	666	616	5
Hungary	460	446	454	454	382	385	-16
Malta	395	546	623	674	589	600	52
Netherlands	539	598	599	600	568	527	-2
Austria	437	580	574	600	573	565	29
Poland	285	320	256	320	319	272	-5
Portugal	352	457	445	518	490	453	29
Romania	342	355	349	411	259	272	-20
Slovenia	596	513	485	542	415	432	-28
Slovakia	295	254	261	313	311	321	9
Finland	413	502	469	521	505	482	17
Sweden	386	428	460	483	449	438	13
United Kingdom	498	577	602	541	491	482	-3
Iceland	426	462	503	495	320	345	-19
Norway	624	613	414	487	485	423	-32
Switzerland	600	656	660	736	689	730	22
Montenegro	:	:	:	:	:	508	:
The former Yugoslav Republic of Macedonia	:	:	:	:	357	370	:
Serbia	:	:	:	347	375	302	:
Turkey	441	465	440	400	416	405	-8
Bosnia and Herzegovina	:	:	:	:	340	349	:

() not available

Municipal waste, 2013

	Generated, (kg per person)	Treated, (kg per person)	Municipal waste treated, %			
			Recycled	Composted	Incinerated	Landfilled
EU	481	470	28%	15%	26%	31%
Belgium	439	440	34%	21%	44%	1%
Bulgaria	432	428	25%	3%	2%	70%
Czech Republic	307	307	21%	3%	20%	56%
Denmark	747	747	28%	17%	54%	2%
Germany*	617	617	47%	17%	35%	0%
Estonia	293	253	14%	6%	64%	16%
Ireland	586	531	34%	6%	18%	42%
Greece	506	506	16%	4%	0%	81%
Spain	449	449	20%	10%	10%	60%
France	530	530	21%	17%	34%	28%
Croatia	404	396	14%	2%	0%	85%
Italy	491	474	26%	15%	21%	38%
Cyprus	624	624	12%	9%	0%	79%
Latvia	312	312	11%	6%	0%	83%
Lithuania	433	421	21%	8%	7%	64%
Luxembourg	653	653	28%	20%	35%	17%
Hungary	378	378	21%	5%	9%	65%
Malta	570	526	6%	5%	0%	88%
Netherlands	526	526	24%	26%	49%	1%
Austria	578	550	24%	35%	37%	4%
Poland	297	249	16%	13%	8%	63%
Portugal	440	440	13%	13%	24%	50%
Romania	272	220	3%	0%	0%	97%
Slovenia	414	287	55%	7%	1%	38%
Slovakia	304	278	4%	8%	12%	77%
Finland	493	493	19%	13%	42%	25%
Sweden	458	458	33%	16%	50%	1%
United Kingdom	482	476	28%	16%	21%	35%
Iceland	345	345	37%	8%	6%	49%
Norway	496	489	24%	16%	58%	2%
Switzerland	702	702	34%	17%	49%	0%
Montenegro	507	450	1%	0%	0%	99%
FYR of Macedonia	384	384	0%	0%	0%	100%
Serbia	336	268	0%	0%	0%	100%
Turkey	406	336	0%	1%	0%	99%
Bosnia and Herzegovina	311	234	0%	0%	0%	100%

The treatment operations may not add up to 100% due to rounding.

Data for Cyprus, Iceland, Malta, Norway, Finland, Greece, Poland, Romania and Turkey are estimated and may be revised.

Nulla hulladék??

- » A nulla hulladék célkitűzés nem technológiai megoldás, vagy szolgáltatás. Inkább egy újszerű gondolkodásmód és életstílus.
- » Ezért nem csak a hulladékgazdálkodók feladata erről gondolkodni. A közös gondolkodásba a társadalom számos csoportját be kell, be lehet vonni.
- » A végső cél a hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentése.

Tehát:

A tényleges szükségleteinkre hallgassunk,
ne divatból, ne önkényeztetésből vagy
önsajnálathoz, és végképp ne hirtelen
felindulásból vásároljunk!

A tárgyainkat olyan sokszor, olyan sokan
és olyan hosszú ideig használjuk,
amennyire csak lehet.

Ez az igazi hulladékmegelőzés.

HUMUSZ
szövetség

Játék

- » **Mi vagyok?**
- » **A hierarchia melyik szintjére sorolnátok?**

1.

- » Vegyes szeméttel etetnek
- » A kukás autó naponta látogat
- » Füstölök
- » Szennyezem a levegőt
- » Áramot és távhőt állítok elő

1.

- » **Hulladékégető!**
- » **Energetikai hasznosítás**

2.

- » Szemetet gyűjtenek bennem
- » Sokan még ma sem veszik a fáradságot, hogy meglátogassanak
- » Színes vagyok
- » Válogatós vagyok
- » Nélkülem nem lehet újrahasznosítani az anyagokat
- » Külön gyűlik bennem a papír, üveg, fém, műanyag

2.

- » **Szelektív kuka!**
- » **Újrafeldolgozás**

3.

- » Ha velem jársz vásárolni, nem keletkezik annyi szemét
- » Tetszés szerint feldíszíthetsz
- » Tovább használhatsz, mint műanyagból készült társaimat
- » Természetes anyagból készülök
- » Péksüteményt is tehetsz belém

3.

- » **Vászonáska!**
- » **Megelőzés/újrahasználat**

4.

- » Szemetet gyűjtenek bennem
- » Gyakran ellátogatok szeméttelpepekre
- » Hetente egyszer vagy kétszer hozzád is ellátogatok
- » Hajnalban járom az utcákat

4.

- » **Kukásautó!**
- » **Lerakás**

5.

- » Raktározom a vizet
- » Gombák nélkül létezni sem tudok
- » Őszi erdő illatom van
- » Ha megértem, az állatok nagy része kiköltözik belőlem
- » Táplálom a növényeket
- » Szerves anyagokból készülök
- » A földigiliszta a barátom

5.

- » Komposzt!
- » Megelőzés

HUMUSZ
szövetség

6.

- » Ma már alig találkozhatsz velem
- » Régen a tejet is bennem árulták
- » Ha visszaviszel a boltba, újra megtöltenek
- » Üvegből vagyok
- » Pénzt kapsz értem.

6.

- » **Betétdíjas üveg!**
- » **Újrahasználat**

HUMUSZ
szövetség

7.

- » **Felírom, hogy mire van szükségem**
- » **Vászonláskával járok**
- » **Csak azt veszem meg, amire szükségem van**
- » **Figyelem a különböző termékjelzéseket**
- » **A Föld barátja vagyok**

7.

- » **Környezettudatos vásárló!**
- » **Megelőzés**

HUMUSZ
szövetség

**Jövő héten
találkozunk!**

www.humus.hu

humusz@humusz.hu